

7 UMĚNÍ A KULTURA

UČEBNÍ OSNOVY

7. 1 Hudební výchova

Časová dotace

1. ročník	1 hodina
2. ročník	1 hodina
3. ročník	1 hodina
4. ročník	1 hodina
5. ročník	1 hodina

Celková dotace na 1. stupni je 5 hodin.

6. ročník	1 hodina
7. ročník	1 hodina
8. ročník	1 hodina
9. ročník	1 hodina

Celková dotace na 2. stupni je 4 hodiny.

1. stupeň

Charakteristika:

1. období

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm hudebně výchovné práce je zpěv, žák je při této činnosti aktivní a tvořivý. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků. Učitel dbá individuálních zvláštností dětského hlasu, vede žáky k tomu, aby zpívali lehce, čistě a bez křiku. Je třeba pamatovat na to, aby rozsah a poloha písní odpovídaly rozsahu a poloze dětského hlasu. V hudební výchově je třeba střídát činnosti tak, aby děti nezpívaly po celou vyučovací hodinu.

Výběr písní má být rozmanitý, má napomáhat hlasovému výcviku. V tomto období jsou pro zpěv nejvhodnější lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé, vhodné je využívat písně místní nebo krajové. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv i hudební sluch dětí, smysl pro čistou intonaci a rytmus. Smysl pro rytmus rozvíjí časté zařazování jednoduchých doprovodných nástrojů.

*Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce*

Vnímání hudby se rozvíjí v celé hudebně-výchovné práci nejvýrazněji poslechem hudby. Žáci se učí při poslechu hudbu citově prožívat a soustředit se.

2. období

Cílem vzdělávací oblasti je rozvíjení hudebnosti žáků a získání vztahu k hudbě a umění. Hudební výchova rozvíjí čtyři hlavní činnosti – zpěv, poslech, pohyb a hru na hudební nástroje. Nacvičuje správné dýchání a tvoření tónů, učí rozlišovat a udržovat mírně složitý rytmus. Dále učí žáky čistě a výrazně zpívat lidové i umělé písně v hlasovém rozsahu přiměřeném věku. Je důležité, aby v hodinách docházelo ke střídání činností. Ve zpěvu i poslechu je nezbytné se vracet k probraným písním a skladbám. Je třeba věnovat pozornost hudebně nadaným žákům a dbát o jejich další rozvoj. Zpěvem, poslechem, jednoduchým doprovodem písní na dětské hudební nástroje a pohybovým projevem se stávají děti aktivními provozovateli hudby. Obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova úzce souvisí i s některými tématy vzdělávací oblasti Český jazyk (texty písní, rytmizace slov...) a Dramatická výchova (vyjadřování pocitů, empatie,...).

Cíle:

- naučit žáky čistě a výrazně zpívat lidové i umělé písně v přiměřeném hlasovém rozsahu
- nacvičit správné dýchání a tvoření tónů
- rozvíjet hudební sluch, paměť na melodii a slova
- učit rozlišovat a udržovat rytmus
- rozvíjet vnímání poslechu lidových písní i poslechu hodnotné vážné hudby vhodné pro tento věk
- probouzet u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity

Výchovně vzdělávací strategie:

Používanou formou práce v 1. i 2. období je vyučovací hodina, která probíhá v kmenových třídách, kromě toho žáci navštěvují hudební koncerty.

V hodinách hudební výchovy na 1. stupni učitelé směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák pracuje s učebnicí, zápisem písní i skladeb, orientuje se v notové osnově. Používá a rozumí základním pojmům z hudební nauky, chápe používané termíny, znaky a symboly.

Kompetence komunikativní

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

Žák umí srozumitelně přednést písně, rozumí jejich obsahu, běžně využívá notových zápisů. Získané dovednosti využívá k veřejným vystoupením v rámci reprezentace školy.

Kompetence k řešení problémů

Žák si uvědomuje problémové situace při hudebně pohybových činnostech a hledá nejvhodnější způsob řešení, nenechá se odradit neúspěchem.

Kompetence sociální a personální

Žák se na základě svých možností aktivně zapojuje do hudebně-pohybové činnosti, respektuje pravidla práce v dané skupině a posiluje své sebevědomí.

2. stupeň:

Charakteristika:

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a je vyučován v 6. – 9. ročníku 2. stupně. Navazuje na základní schopnosti a dovednosti z 1. stupně ZŠ a jeho hlavními tematickými celky jsou vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Organizační zajištění předmětu je realizováno v odborné učebně hudební výchovy. Smyslem předmětu je rovněž výchova k poznání hudby a základní orientaci v různých druzích a žánrech. Zvláštní pozornost je věnována práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a práci s talentovanými žáky. Hudební výchova vede žáky k poznání hudby cestou zajímavých a podnětných objevů. Jsou vedeni k hudebně estetickému a kulturnímu rozvoji i mimo školu – k práci v souborech, k instrumentální hře, k návštěvě koncertů, k sledování hudebních pořadů v rozhlasu či televizi.

Obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova neodmyslitelně souvisí i s některými dalšími předměty. Žáci se tak setkávají například s bohatým kulturním dědictvím českého národa, s pokladnicí lidových písní, propojují znalosti z historie se znalostmi z hudebního života různých epoch a aktivně projevují vztah k vlasti a k národu.

Cíle:

Cílem předmětu je vést žáky k aktivnímu vnímání a provozování hudby a k pěstování základních dovedností – rytmických, intonačních, pěveckých, hudebně pohybových, hudebně tvořivých a poslechových.

Žáky je třeba vybavit schopnostmi, dovednostmi, postoji a poznatky tak, aby na jejich základu dokázali samostatně i v kolektivu zazpívat, případně doprovodit zpěv hrou na dětské nástroje, ve výuce je třeba pracovat i s instrumentalisty (například při doprovodu pěveckého sboru).

Žáky je třeba motivovat k naslouchání hudbě různých druhů a žánrů.

*Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce*

V intonační a rytmické výchově je třeba rozvíjet sluch a paměť, pracovat s krátkými melodickými a rytmickými úseky a naučit je žáky věrně reprodukovat.

V hudebně pohybových činnostech je třeba žáky přivést k přirozené potřebě pohybového vyjádření a motivovat je k aktivní činnosti v různých folklórních a tanečních souborech.

V poslechové oblasti je třeba vychovávat žáky k vnímání vážné hudby, folku, jazzu, ale i hudby moderní (zvláště z hlediska vývojových etap výše zmíněných žánrů). Žák musí rozpoznat nezastupitelné místo jednotlivých žánrů v celkovém hudebním životě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Převládající metody a formy práce jsou metody vyplývající z charakteru předmětu. Používanými a převažujícími metodami jsou praktické metody, a to při výchově k hudebním a pohybovým dovednostem. Samozřejmostí je používání audiovizuální techniky. Pro osvojení si teoretických poznatků žáky volí učitelé projektovou metodu učení. Organizační formy vyučování zahrnují kromě vyučovacích hodin v odborné učebně návštěvu výchovných koncertů a hudebně vzdělávacích pořadů, ale i vlastní vystoupení pěveckého sboru či hudebních skupin pro širokou veřejnost.

V hodinách hudební výchovy na 2. stupni učitelé směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák plánuje, organizuje a řídí vlastní učení. Umí vyhledávat a třídit informace, osvojuje si základní místopisné údaje vztahující se k určitému regionu, má znalosti o hudbě našeho regionu. Poznává smysl a cíl učení, umí propojit do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Kriticky dokáže zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich.

Kompetence k řešení problémů

Žák si uvědomuje problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o jeho příčinách a hledá způsob k řešení. Nenechá se odradit neúspěchem, problémy řeší samostatně a sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů. Získá tak dovednosti k objevování různých variant řešení. Kriticky myslí a je schopen obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

Žák používá verbální i neverbální komunikaci, porozumí různým typům záznamů, užívaným gestům (taktovací gesta, přede hry), je aktivně veden k samostatnosti při vlastní práci se sborem v roli sbormistra – dirigenta, je mu ponechána jistá možnost ovlivnit výběr písní, které budou se sborem nacvičovány.

Kompetence sociální a personální

Žák při řešení úkolů spolupracuje s ostatními spolužáky, respektuje pravidla práce v dané skupině, posiluje současně svou autoritu i sebevědomí. V hodinách přispívá k diskusi, oceňuje zkušenosti druhých lidí a čerpá poučení z jejich názorů. Společně s pedagogy se podílí na vytváření pravidel práce v týmu.

Kompetence občanské

Žák chápe základní principy slušného chování. Je schopen vážit si práce druhých, projevuje smysl pro kulturu a tvořivost, je zapojen do kulturních akcí školy.

Kompetence pracovní

Žák plní povinnosti a závazky, využívá znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
- OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí
- OSV 4 Psychohygienu
- OSV 5 Kreativita
- OSV 8 Komunikace

Výchova demokratického občana (VDO)

- VDO1 Občanská společnost a škola

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova (MuV)

MuV 3 Etnický původ

MuV4 Multikulturalita

Enviromentální výchova (EV)

EV 4 Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MeV)

MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

MeV 4 Vnímání autora mediálního sdělení

MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti

Očekávané výstupy z RVP ZV jsou rozpracovány do dílčích výstupů, kterých každý žák dosahuje podle svých schopností.

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

Roč.	Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Poznámky
1.		Vokální činnosti	
	<p>HV-3-1-01 zpívá jednoduché písně, zpívá na základě svých dispozic</p> <p>HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty</p> <ul style="list-style-type: none"> • zřetelně vyslovuje, provádí hlasová a dechová cvičení • vytleskává rytmus podle vzoru • při zpěvu dbá na správné dýchání 	<p>pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, hlavový tón)</p> <p>hudební rytmus – realizace písní v 2/4 a 3/4 taktu</p> <p>zásady hlasové hygieny</p> <p>pojmy – notová osnova, houslový klíč</p>	<p>DV 1. ročník</p> <p>OSV 1</p>
		Instrumentální činnosti	
	<p>HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p> <p>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje jednoduché hudební nástroje 	<p>hra na hudební nástroje – hra nejjednodušších doprovodů na nástroje z Orffova instrumentáře</p> <p>rytmizace – hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, hra na tělo)</p>	<p>OSV 5</p>
		Poslechové činnosti	
	<p>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů</p> <p>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s hymnou České republiky 	<p>kvalita tónů – délka, síla</p> <p>hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka</p> <p>analýza průběhu melodie (melodie vzestupná, sestupná), rytmus melodie</p> <p>poslech romské hudby</p>	<p>PRV 1. ročník</p> <p>PRV 2. ročník</p> <p>OSV 1</p> <p>OSV 4</p> <p>MeV 4</p>
		Hudebně pohybové činnosti	
	<p>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<p>taktování, pohybový doprovod znějící hudby – 2/4 takt</p> <p>pohybové vyjádření hudby – vlastností tónu, tempa a</p>	<p>OSV 2</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>HV-3-1-06 odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p> <ul style="list-style-type: none"> při zpěvu a pohybu dbá na správné držení těla naučí se několik jednoduchých tanečních her, chůzi a pochod 	<p>emocionálního zážitku z hudby pohybová improvizace lidový tanec - mazurka</p>	
2.		Vokální činnosti	
	<p>HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase HV-3-1-02 rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-05 rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> vytleská rytmus známých říkadel a písní vysvětlí pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, pomlky, takty 	<p>zásady hlasové hygieny pěvecký a mluvní projev (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv) intonace – durový trojzvuk melodizace říkadel pomocí intonačních modelů rozlišuje melodii stoupavou a klesavou taktování 2/4 taktu takt, taktová čára, označení taktu takt 2/4, 3/4 dynamická znaménka p – f kánon</p>	<p>DV 2. ročník OSV 1</p>
		Instrumentální činnosti	
	<p>HV-3-1-02 rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p>	<p>reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď) hudební improvizace</p>	<p>OSV 5</p>
		Poslechové činnosti	
	<p>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p> <ul style="list-style-type: none"> tleská při tanci a bubnuje do pochodu 	<p>sluchová analýza průběhu melodie hudební výrazové prostředky a hudební prvky – rytmus, melodie, barva, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) metrické, dynamické a harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka</p>	<p>OSV 1 OSV 4 MeV 4</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

		poslech romské hudby	
		Hudebně pohybové činnosti	
	<p>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <p>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů</p> <p>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s lidovými a umělými písněmi • seznámí se s vybranými skladbami klasiků 	<p>správné držení těla</p> <p>hudebně pohybové a taneční hry</p> <p>poskok, krok přeměnný</p> <p>pohybové vyjádření hudby a realizace na změny v proudu znějící hudby</p> <p>pohybová improvizace</p>	<p>OSV 2</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p>
3.		Vokální činnosti	
	<p>HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> • upevňuje osvojené činnosti z předešlých ročníků • pozná a napíše notu celou, půlovou, čtvrtovou • seznámí se s názvy not stupnice C dur • podle zápisu not pozná melodii vzestupnou a sestupnou 	<p>zásady hlasové hygieny</p> <p>dechová, hlasová a artikulační cvičení</p> <p>upevňování hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu</p> <p>lidová píseň, umělá píseň, populární písně pro děti</p> <p>melodizace říkadel pomocí intonačních modelů</p> <p>dvojhlas – kánon, lidový dvojhlas</p> <p>záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky)</p> <p>taktování 3/4 taktu</p> <p>hodnoty not a pomlk</p> <p>pojmy – repetice, legato, zesilovat, zeslabovat</p> <p>takt 4/4</p>	<p>DV 2. ročník</p> <p>OSV 1</p>
		Instrumentální činnosti	
	<p>HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p> <p>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje</p>	<p>jednoduché doprovody na dětské nástroje z Orffova instrumentáře</p> <p>rytmizace, melodizace a hudební improvizace</p> <p>hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu)</p> <p>hudební hry</p> <p>rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a uvede příklad</p>	<p>OSV 5</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

		Poslechové činnosti	
	<p>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hudbu vážnou, slavnostní a zábavnou pozná B. Smetanu a zná některá jeho díla 	<p>sluchová analýza průběhu melodie písně, skladby</p> <p>rozlišení tempových a dynamických změn</p> <p>sluchové rozlišení dur – moll</p> <p>hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p> <p>menuet</p> <p>interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p> <p>poslech vybraných skladeb</p> <p>poslech české hymny a hymen některých menšin</p> <p>orchestr – sólo</p> <p>hudba k slavnostním příležitostem</p> <p>B. Smetana</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 4</p> <p>MeV 1</p> <p>MeV 4</p>
		Hudebně pohybové činnosti	
	<p>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<p>hudebně pohybové a taneční hry</p> <p>orientace v prostoru, pohyb ve dvojicích</p> <p>krok přísuvný</p> <p>pohybová improvizace</p> <p>jednoduché lidové tance</p>	<p>OSV 2</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p>
4.		Vokální činnosti	
	<p>HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <ul style="list-style-type: none"> zapiše houslový klíč, G klíč, pomlky 	<p>hlasová hygiena</p> <p>dechová, hlasová a artikulační cvičení – rozšiřování hlasového rozsahu, hudební dělení slov, frázování</p> <p>lidová píseň – jednohlas, dvojhlas, kánon</p> <p>umělá píseň a populární píseň pro děti</p> <p>zpěv romské písně</p> <p>melodizace textu</p> <p>hodnoty not a pomlky – noty s tečkou, nota d2</p> <p>předznamenání – křížek, bé</p> <p>taktování – 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>čtení a zápis rytmického schématu písně,</p> <p>orientace v notovém zápisu</p> <p>repetice</p>	<p>OSV 1</p> <p>MuV 3</p> <p>EV 4</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

		legato – staccato hudební forma malá (a,b,a,b,a) a rondo	
		Instrumentální činnosti	
	<p>HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <p>HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, úderné, drnkací, bicí 	hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře, vytváření přehry, jednoduchého ostinátého doprovodu písně, dohry	OSV 5
		Poslechové činnosti	
	<p>HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <p>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické změny</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, úderné, drnkací, bicí pamatuje si základní údaje o B. Smetanovi a A. Dvořákovi 	rozlišení melodické, rytmické, tempové a dynamické změny hudební formy – malá písňová forma a rondo hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidový hlas a hudební nástroj interpretace hudby – slovní vyjádření hudební styly a žánry hudební nástroje poslechové skladby B. Smetana, A. Dvořák poslech romské hudby	OSV 1 MeV 1 MeV 4 MeV 5
		Hudebně pohybové činnosti	
	<p>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <p>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s</p>	pohybové ztvárnění rytmu, melodie, dynamiky taneční a pohybové hry lidový tanec (polka, valčík), poskočný krok	OSV 2 OSV 4 OSV 5

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pohybové vyjádření hudby – pantomima, pohybová improvizace	OSV 8
5.		Vokální činnosti	
	<p>HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <p>HV -5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie • taktuje 	<p>hlasová hygiena</p> <p>dechová, hlasová, artikulační cvičení</p> <p>rozšiřování hlasového rozsahu</p> <p>lidová píseň (dvojhlas, kánon, zpěv dvou či více písní současně), umělá píseň, populární písně pro děti, lidové písně jiných národů</p> <p>romské písně, hymna</p> <p>melodizace textu</p> <p>intonace a vokální improvizace</p> <p>hudební rytmus – 2/4, 3/4, 4/4 takt</p> <p>grafický záznam vokální hudby, čtení a zápis písně, orientace v notovém zápisu</p> <p>synkopa, polyfonie</p> <p>předvětí - závětí</p>	<p>OSV 1</p> <p>MuV 3</p> <p>EV 4</p>
		Instrumentální činnosti	
	<p>HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <p>HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru 	<p>jednoduché doprovody na nástroje z Orffova instrumentáře</p> <p>tvoření vlastních jednoduchých doprovodů (předehra, mezihra, dohra)</p> <p>jednoduchá písňová forma (a-b)</p> <p>čtení a zápis rytmického schématu jednoduché skladby</p>	<p>OSV 5</p>
		Poslechové činnosti	

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <p>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p>	<p>orientace v základních hudebních prostředcích (rytmus, melodie, dynamika, tempo)</p> <p>sluchová analýza dur, moll trojzvuku</p> <p>zajímavosti ze života hudebních skladatelů a hudebních interpretů minulosti a současnosti</p> <p>J. S. Bach, W. A. Mozart, L. Janáček</p> <p>hudební seskupení – lidová kapela, smyčcový kvartet, symfonický orchestr</p> <p>dirigent, sbormistr, kapelník</p> <p>výrazové prostředky hudby</p> <p>interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p> <p>poslech romské hudby</p>	<p>OSV 1</p> <p>VMEGS 2</p> <p>MeV 1</p> <p>MeV 4</p> <p>MeV 5</p>
		Hudebně pohybové činnosti	
	<p>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <p>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>jednoduché lidové tance</p> <p>pohybové vyjádření hudby – pantomima a improvizace</p> <p>taktování</p> <p>orientace v prostoru – pamětné uchování tanečních kroků a pohybů</p> <p>romské tance</p>	<p>OSV 2</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p>
6.		Vokální činnosti	
	<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <ul style="list-style-type: none"> je motivován k rozšiřování svého hlasového 	<p>intonační cvičení (orientace v dur a moll, volné nástupy jednotlivých stupňů)</p> <p>vokální interpretace předebraného či předzpívaného úseku</p> <p>hlasová cvičení, hlasová hygiena, technika vokálního projevu</p> <p>vytleskávání rytmických modelů, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>lidové písně, písně různých národů a etnických skupin</p>	<p>OSV 1, VDO 1, MuV 4</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>rozsahu a poučen o možných následcích nesprávné práce s hlasem</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže reprodukovat krátké rytmické úseky 		
		Instrumentální činnosti	
	<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p>	<p>tvorba jednoduchých zápisů pro Orffovy nástroje</p> <p>práce s Orffovými nástroji, hra na tělo</p>	OSV 1, OSV 5
		Poslechové činnosti	
	<p>HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve znějící hudbě, rozpozná probíraná hudební díla • rozliší hudbu vokální a instrumentální • rozpozná některé z probíraných tanců 	<p>W. A. Mozart, J. Haydn, L. van Beethoven, B. Smetana, A. Dvořák</p> <p>píseň lidová a umělá, opera, opereta, muzikál, symfonie, koncert</p> <p>pochod, polka, valčík, mazurka (J. Strauss st. a ml., B. Smetana aj.)</p> <p>skupiny smyčcových a dechových nástrojů</p>	<p>VMEGS 2</p> <p>Čj 6. ročník</p> <p>Čj 6. ročník:</p> <p>Tv 6. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé hudební nástroje z ukázek 		
		Hudebně pohybové činnosti	
	<p>HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, rozpozná a pohybem dokáže vyjádřit pochodový, polkový a valčíkový rytmus dokáže krátce improvizovat na znějící hudbu vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, využívá svých individuálních hudebních schopností a dovedností dokáže zvolit vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě takuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt 	<p>pochod, polka, valčík, mazurka pohybová improvizace schopnost hudebního prožitku, uvědomění si propojení hudby s tancem či baletem malý sbormistr</p>	<p>OSV 8 Tv 6. ročník</p>
7.		Vokální činnosti	
	<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých</p>	<p>lehké nasazení, pěvecký postoj, artikulace, dech, frázování přednes, práce s písní (například výchova mladých sbormistrů, výchova ke schopnosti citového prožitku aj.) rytmická cvičení lidové písně, písně různých národů a etnických skupin</p>	<p>MuV 4, EV 4, MuV 4 Čj 6. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>stylů a žánrů</p> <ul style="list-style-type: none"> • při interpretaci písní dokáže využívat základní pěvecké techniky • reaguje na dynamická, přednesová a tempová označení • umí vytleskávat rytmická cvičení podle zápisu 		
		Instrumentální činnosti	
	<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže se prosadit mezi spolužáky • dokáže rytmicky doprovodit píseň 	<p>děti hrají dětem – malý koncert instrumentalistů pro spolužáky</p> <p>rytmický doprovod písní</p> <p>hra podle předlohy, ale též improvizace</p> <p>rytmická výchova</p>	OSV 1
		Poslechové činnosti	
	<p>HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a</p>	<p>výběr poslechových skladeb různých období:</p> <p>gotika – rytířské písně</p> <p>renesance – Palestrina</p> <p>baroko – Bach, Vivaldi</p> <p>klasicismus – Mozart, Beethoven</p> <p>romantismus – Chopin, Schubert</p> <p>český romantismus – Smetana, Dvořák</p> <p>formy: vokální polyfonie, kantáta a oratorium, koncert, opera, sonáta, sonátová forma, symfonie, symfonická báseň, tanec, pantomima, balet, muzikál</p>	<p>OSV 8, VMEGS 2</p> <p>Čj 6. ročník</p> <p>D 7. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>jinými druhy umění</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná hudební nástroje a jejich výrazové možnosti • rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby • dokáže zařadit skladbu do příslušného slohového období • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • formuluje své hodnotící soudy o hudbě • spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností 		
		Hudebně pohybové činnosti	
	<p>HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na výrazové změny v proudu znějící hudby • rozpozná různé tance • dokáže podle svých možností a schopností improvizovat 	<p>práce mladého sbormistra, schopnost vlastní pohybové orientace polka, valčík, mazurka, cha cha, jive, blues pantomima</p>	<p>OSV 5 Tv 7. ročník</p>
8.		Vokální činnosti	
	<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých</p>	<p>folk, spirituály, muzikálové melodie, pop music aj. další rozšiřování hlasového rozsahu hlasová hygiena v době mutace přednes písně (písně J. Ježka, J. Suchého a J. Šlitra, folk, country, muzikál, hity pop music, lidové písně, koledy, písně různých národů a etnických skupin) rozvoj hudebního sluchu a představitosti</p>	<p>VMEGS 2, MuV 4, EV 4, MuV 4 D 8. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>stylů a žánrů</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže přednést píseň s dynamikou, respektuje tempová a přednesová označení, vnáší do písně cit a svůj prožitek • dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • reaguje na převedení melodie z nezpěvné polohy do zpěvné 		
		Instrumentální činnosti	
	<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-04 instrumentálně za pomoci Orffova instrumentáře realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností píseň a skladby různých stylů a žánrů</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže ocenit kvalitní instrumentální projev druhého • podle svých individuálních schopností a dovedností dokáže spolupracovat se školním sborem 	<p>děti hrají dětem – vystoupení pro spolužáky</p> <p>příprava na různá vystoupení</p> <p>využití hudebních schopností a dovedností žáků</p> <p>doprovod písní</p>	OSV 2, OSV 5
		Poslechové činnosti	
	<p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>hudba období gotiky a renesance (rozdílné znaky)</p> <p>baroko v evropské a české hudbě</p> <p>klasicismus v evropské a české hudbě</p> <p>další styly a žánry – hlavní znaky a zákonitosti.</p> <p>jazz, populární hudba</p> <p>hudební život v našem městě – koncerty, festivaly, významné osobnosti regionu aj.</p>	<p>VMEGS 2</p> <p>Čj 7. ročník</p> <p>Čj 8. ročník</p> <p>D 7. ročník</p> <p>D 8. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává slyšenou hudbu z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • chápe funkci stylů a žánrů ve společnosti • dokáže slovně charakterizovat a zařadit hudební dílo • zajímá se o hudební život našeho města 		
		Hudebně pohybové činnosti	
	<p>HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje se sborem – taktuje, dokáže rozpohybovat sbor • pohybem dokáže vyjádřit různé situace 	<p>prolínají se do různých hudebních činností v průběhu celého školního roku</p> <p>taktování, výraz, pohyb, reakce na hudbu</p> <p>pantomima</p> <p>společenské tance – praktická výuka základních společenských tanců</p>	OSV 5
9.		Vokální činnosti	
	<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p>	<p>další rozšiřování hlasového rozsahu, náročnější hlasová cvičení (hlasová technika)</p> <p>hlasová hygiena</p> <p>intonace a sluchová výchova</p> <p>rytmické diktáty</p> <p>výběr písní různých žánrů a stylů</p> <p>lidové písně, písně různých národů a etnických skupin a koledy různých národů</p>	OSV 1, OSV 4, MuV 4, EV 4, MuV 4

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje hlasovou hygienu, využívá získaných pěveckých dovedností a návyků • rozlišuje akordy dur a moll, umí přenášet tóny do své hlasové polohy 		
		Instrumentální činnosti	
	<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-04 instrumentálně za pomoci Orffova instrumentáře realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů umí zapsat jednoduché rytmické úseky podle diktátu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže reagovat na změny tempa, rozlišuje pojmy rytmus, metrum, tempo • dokáže vytvářet různé rytmické modely jako doprovod k písni 	<p>rytmus, metrum, tempo v hudbě</p> <p>doprovody písní – práce s Orffovými nástroji</p> <p>práce s nástroji</p>	OSV 2, OSV 5
		Poslechové činnosti	
	<p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <ul style="list-style-type: none"> • přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí slyšenou hudbu do příslušného 	<p>vlastnosti tónu: délka, síla, výška, barva</p> <p>krása lidského hlasu v jednotlivých stylech a žánrech, sólový projev, sborový zpěv</p> <p>instrumentální a vokálně-instrumentální hudba různých stylových období a žánrů z hlediska tónu krásného či výrazného, improvizace, doprovodná hudba aj.</p> <p>hudební slohy: renesance, baroko, klasicismus a romantismus v české hudbě</p> <p>20. století v české hudbě – vážná hudba, pop music, jazz a swing</p> <p>rock, pop, soul, disko, elektronická a instrumentální hudba, taneční hudba</p> <p>různé hudební formy z hlediska historie – například</p>	<p>VMEGS 2, MuV 4</p> <p>Čj 7. ročník</p> <p>D 7. ročník</p> <p>D 8. ročník</p> <p>F 9. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>slohového období a porovnává ji z hlediska stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hudební dílo, vytváří vlastní soudy a preference 	<p>concerto grosso, koncert, kantáta, oratorium, sonáta, symfonie, symfonická báseň, melodram aj.</p> <p>opera, opereta, muzikál, balet a tanec v hudbě (například Čajkovskij – Louskáček, Labutí jezero, Dvořák – Slovanské tance, J. Strauss otec a syn aj.), filmová hudba, hudba k relaxaci</p> <p>divadla malých forem</p>	
		Hudebně pohybové činnosti	
	<p>HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybově reaguje na změny v proudu znějící hudby (rytmické, dynamické, melodické) 	<p>pohybová improvizace</p> <p>společenské tance – praktická výuka základních společenských tanců</p>	<p>OSV 5</p> <p>Tv 9. ročník</p>